

Raadsavond	19-6-2023
Zaaknummer	545489
Portefeuillehouder	Gerben van Duin
Voorbereid door	Ruimte & Sociaal
Onderwerp	Aanvraag Vangnetuitkering 2022

Beslispunten

1. te verklaren dat het college maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen;
2. de visie van het college te onderschrijven en het noodzakelijk te achten dat er een beroep gedaan wordt op de Vangnetuitkering 2022 om het tekort op de Rijksvergoeding BUIG deels op te vangen.

Wat willen we bereiken

Met succes een beroep doen op de Vangnetuitkering 2022.

Samenvatting

Na de afsluiting van de cijfers is duidelijk geworden dat we in 2022 een tekort hebben op de Rijksvergoeding BUIG. Het tekort bedraagt € 420.947. Voor een tekort op het BUIG-budget geldt een eigen risicodrempel. Tot een tekort van 7,5% dient de gemeente dit zelf op te vangen. Voor 2022 heeft Kaag en Braassem een tekort van 10,34%. Dit is voor het eerst sinds 2017 dat er weer sprake is van een tekort hoger dan 7,5%. In 2021 was er ook een tekort, maar toen bleven we onder de eigen risicodrempel.

Een van de voorwaarden is dat de gemeenteraad verklaart dat het college maatregelen heeft genomen. Naast het in te dienen aanvraagformulier, sturen wij u ook de analyse 'Werk en Inkomen: Ontwikkelingen in 2022' toe. Hierin presenteert het college in uitgebreidere vorm de analyse van het uitkeringenbestand, evenals de getroffen maatregelen om de stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden terug te dringen.

Inleiding

Het bestand maakte in 2022 een groei van 33 bijstandsuitkeringen door. Dit is een stijging van 12,5 %. Gezien de grote vraag naar personeel op de arbeidsmarkt is dit een onverwacht beeld. De groei van het bestand is vanaf het derde kwartaal gestabiliseerd.

Eén van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de Vangnetuitkering 2022 is dat het college moet verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om te komen tot tekortreductie en dat deze verklaring instemming moet hebben van uw raad. Deze instemming heeft uitsluitend betrekking op de juistheid van de verklaring van het college en niet over het inhoudelijk oordeel dat uw raad over de getroffen maatregelen heeft.

Argumenten

De omvang van het tekort

Het bijstandsbestand is in 2022 gegroeid met 33 uitkeringen. De totale kosten voor de BUIG-uitkeringen bedragen € 4.493.572. De vergoeding vanuit het Rijk (het BUIG-budget) bedraagt €4.072.625. Dit betekent dat we een tekort hebben van € 420.947. Voor een tekort op het BUIG-budget geldt een eigen risicodrempel. Tot een tekort van 7,5% dient de gemeente dit zelf op te vangen. Voor 2022 heeft Kaag en Braassem een tekort van 10,34%, wat betekent dat er een aanvraag kan worden ingediend voor de Vangnetuitkering. Voorwaarde is dan wel dat het cumulatieve tekort over 2020 tot en met 2022 ook minimaal 7,5% was ten opzichte van het toegekende budget 2023. Dit was voor Kaag en Braassem het geval. De Vangnetuitkering biedt een compensatie van €57.750.

Zie onderstaande berekening.

Tabel 1: Overzicht financiën BUIG 2022

BUIG Rijksvergoeding	€ 4.072.625
Uitgaven 2022	€ 4.493.572
Tekort of overschot	€ -420.947
Overschrijding uitgaven tov Rijksvergoeding	10,34%
Eigen risicodrempel (7,5% van het toegekende budget)	€ 305.447
Resteert	€ 115.500
Compensatie 7,5% en 12,5% (= 50%)	€ 57.750
Compensatie > 12,5%	-
Totaal compensatie vangnetuitkering	€ 57.750

Bijlage: Analyse Werk en Inkomen: Ontwikkelingen 2022

Middels het aanvraagformulier informeert het college de raad over de ontwikkelingen rondom de bijstand. Daarnaast voegen we een uitgebreide analyse bij waarin we dieper ingaan op de huidige stand van zaken. We zetten hierin uiteen hoe het uitkeringenbestand van Kaag en Braassem erop dit moment uit ziet, en wat de verwachtingen zijn voor 2023. Daarnaast geven we een overzicht van de getroffen maatregelen, en de maatregelen die we dit jaar gaan uitvoeren.

Resultaat evaluatie beleid

Er is in 2022 een plan van aanpak 'ombuiging bestand' in werking gesteld om deze ontwikkeling om te buigen. De uitvoering daarvan is gericht op het totale bestand van de drie Rijnstreek-gemeenten samen. In de analyse gaan we hier dieper op in.

Aanvraagprocedure

Om in aanmerking te komen voor een Vangnetuitkering 2022 moeten wij voldoen aan de volgende voorwaarden:

- a. Over 2022 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 7,5% van de definitief over dat jaar toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet.
Dat is het geval, zie de berekening.
- b. Het cumulatieve tekort over 2020 tot en met 2022 ook minimaal 7,5% was ten opzichte van het toegekende budget 2023.
Dat is het geval.
- c. We moeten in 2023 tijdig een verzoek indienen volgens het daartoe vastgestelde model. De aanvraag moet dit jaar voor 15 augustus 2023 worden ingediend.
- d. Bij het indienen van het verzoek moeten we de instemming van de raad hebben dat we maatregelen hebben genomen om tot tekortreductie te komen.
Dat is dit voorstel.
- e. Er zijn twee verschillende formulieren: een basisformulier en een uitgebreid formulier. In de laatste variant moeten gemeenten uitgebreider ingaan op uitgevoerde interne en externe maatregelen om het tekort te reduceren. Het uitgebreide formulier moeten worden gebruikt indien er in 2020 en 2021 ook sprake was van een aanvraag voor de vangnetuitkering. Voor ons was dit niet het geval. Daarom gebruiken wij het basisformulier.

Rol Toetsingscommissie

De commissie beoordeelt op de volgende drie onderdelen:

- A. Analyse van omvang en oorzaken van het tekort;
- B. Getroffen maatregelen om het tekort te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen.

De commissie oordeelt niet over de inhoudelijke kwaliteit van de toelichting op de verklaring.

Kantttekeningen

Niet van toepassing

Risico's

Indien de raad niet instemt met de verklaring van het college dan zal de aanvraag afgewezen worden en het bedrag van € 57.750 niet worden ontvangen (deze instemming staat los van het inhoudelijke oordeel van de getroffen maatregelen.)

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Participatie en inspraak

Niet van toepassing

Financiële consequenties

Indien de raad niet instemt met de verklaring van het college, dan kan de aanvraag niet worden ingediend, en zal het bedrag van € 57.750 niet worden ontvangen.

Regio

Alphen aan den Rijn voert de Participatiewet uit voor Kaag en Braassem. Deze samenwerking is vastgelegd in de DVO (Dienstverleningsovereenkomst). Zij dienen zich derhalve in te zetten om inwoners uit Kaag en Braassem die een uitkering ontvangen naar werk te begeleiden. Voor de analyse van het tekort is onder andere gebruik gemaakt van het DVO jaar verslag. Daarnaast hebben wij aangegeven met het oog op de huidige ontwikkelingen in ons uitkeringenbestand nauwer te willen samenwerken, en daarmee meer betrokken te worden als het om het uitkeringenbestand gaat.

Evaluatie

We zullen uw raad blijvend informeren over de stand van zaken rondom de stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden in de gemeente.

Roelofarendsveen, 23-5-2023

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,	
de loco-gemeentesecretaris,	de burgemeester,
J.J. Démoed	A. Heijstee-Bolt

Bijlagen behorend bij het voorstel

- Analyse Werk en Inkomen: Ontwikkelingen 2022
- Aanvraagformulier Basis VU 2022